

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/dla-mediow/dodatki-historyczne-do/77554,Sowiecka-napasc-na-Polske.html>
01.03.2026, 08:59

Sowiecka napaść na Polskę

Dodatek prasowy IPN do „Gazety Polskiej” [PDF]

18.09.2019

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Do pobrania

SOWIECKA napaść na Polskę

Marcin
Krzysztofik
DYREKTOR IPN LUBLIN

Wnocy z 16 na 17 września 1939 roku ambasador RP w Moskwie Wacław Grzybowski został wezwany w trybie pilnym przez zastępcę ludowego komisarza spraw zagranicznych Władimira Potiomkina, który odczytał mu następującą notę podpisaną przez Władysława Mołotowa: „Wojna polsko-niemiecka ujawniła wewnętrzne bankructwo państwa polskiego. W ciągu dziesięciu dni operacji wojennych Polska utraciła wszystkie swoje regiony przemysłowe i ośrodki kulturalne. Warszawa przestała istnieć jako stolica Polski. Rząd polski rozpadł się i nie przejawia żadnych oznak życia. Oznacza to, iż państwo polskie i jego rząd faktycznie przestały istnieć. Wskutek tego traktaty zawarte między ZSRR a Polską utraciły swą moc. Pozostawiona sobie samej i pozbawiona kierownictwa, Polska stała się wygodnym polem działania dla wszelkich poczynań i prób zaskoczenia, mogących zagrozić ZSRR. Dlatego też rząd sowiecki, który zachowywał dotąd neutralność, nie może pozostać dłużej neutralnym w obliczu tych faktów. Rząd

sowiecki nie może również pozostać obojętnym w chwili, gdy bracia tej samej krwi, Ukraińcy i Białorusini, zamieszkujący na terytorium Polski i pozostawieni swemu losowi, znajdują się bez żadnej obrony.

Biorąc pod uwagę tę sytuację, rząd sowiecki wydał rozkazy naczelnemu dowództwu Armii Czerwonej, aby jej oddziały przekroczyły granicę i wzięły pod obronę życie i mienie ludności zachodniej Ukrainy i zachodniej Białorusi.

Rząd sowiecki zamierza jednocześnie podjąć wszelkie wysiłki, aby uwolnić lud polski od nieszczęsnej wojny, w którą wpędzili go nierozsądni przywódcy, i dać mu możliwość egzystencji w warunkach pokojowych”.

Polski dyplomata odmówił przyjęcia noty. W tym samym czasie armia sowiecka przekroczyła granice Polski.

Agresja ta była dopełnieniem niemiecko-sowieckiego sojuszu zawartego w dniu 23 sierpnia 1939 roku przy podpisaniu paktu o nieagresji między tymi dwoma państwami i tajnego protokołu do niego, w którym ustalono podział stref wpływów, dzieląc

między siebie terytoria innych niepodległych państw, w tym przede wszystkim Polski.

„Napaść sąsiada ze Wschodu 17 września 1939 r. [była] kontynuacją zbrodni na polskim narodzie, a jej zasadniczym motywem była nienawiść, żywiona przez sprawującego totalitarną władzę Józefa Stalina. – Ponieważ Polacy byli odporni na sowietyzację, nie porzucali swych tradycji i zwyczajów oraz nie poddawali się procesowi ateizacji – musieli zginąć” – ks. bp Józef Guzek, homilia – 17.09.2017.

W artykułach przygotowanych przez pracowników IPN możecie Państwo dowiedzieć się o różnych aspektach kolaboracji z agresorem sowieckim na terenie Lubelszczyzny oraz o bohaterstwie żołnierzy Korpusu Ochrony Pogranicza w 1939 roku.

PARTNER DODATKU:



INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

18 WRZEŚNIA 2019 97

Pliki do pobrania

[Sowiecka napaść na Polskę - „Gazeta Polska”, 18 września 2019 \(pdf, 3.82 MB\)](#)